

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Новосвітлінського психоневрологічного інтернату

15.01.2025

Миколаїв, 2025

I. ВСТУП

У межах реалізації проєкту «Регіональні групи національного превентивного механізму», що здійснюється Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою апробації моделі автономної роботи громадських моніторів у складі регіональних груп під час здійснення повторних відвідувань національного превентивного механізму до місць несвободи, 15.01.2025 регіональною групою НПМ Миколаївської області (далі – РГ НПМ) здійснено відвідування Новосвітлівського психоневрологічного інтернату в Миколаївській області (далі – заклад, інтернат, ПНІ).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Новак Євгеній Сергійович, представник громадської організації (керівник регіональної групи національного превентивного механізму у Миколаївській області);

Задорожний Анатолій Євгенович, представник громадської організації, регіональний координатор взаємодій з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Пашкевич Світлана Олександрівна, представник громадської організації;

Ангелова Ніна Іванівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Інтернат знаходиться за адресою: вулиця Центральна, будинок 143, село Новосвітлівка, Вознесенського району, Миколаївської області, 57055.

Виконуюча обов'язки директора – Дзисюк Альона Володимирівна.

Згідно з Положенням про Новосвітлівський психоневрологічний інтернат, затвердженим розпорядженням голови Миколаївської обласної державної адміністрації від 06.06.2018 № 221-р, інтернат є стаціонарним інтернатним закладом для соціального захисту, що утворюється для тимчасового або постійного проживання/перебування осіб із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в інтернаті.

Заклад розрахований на перебування 210 осіб. На день відвідування у ПНІ перебувало 202 особи (всі жіночої статі), серед яких ліжкових хворих – 50 осіб, підопічних, які відносяться до маломобільних груп населення – 15 осіб. Серед підопічних закладу 175 дієздатні особи, 27 осіб – визнані в судовому порядку недієздатними. Встановлену групу інвалідності мають 193 особи, 8 підопічних знаходяться під опікою закладу, та 19 осіб – під опікою інших опікунів чи піклувальників. Також у закладі перебуває 32 підопічних, які мають статус внутрішньо переміщених осіб.

Заклад у 2023 році профінансовано на суму 27 232 325, 00 грн, та отримано благодійної допомоги на суму 1 519 150, 00 грн.

Станом на 01.08.2024 року ПНІ профінансовано на суму 29 637 896, 00 грн, та отримано благодійної допомоги на суму 2 086 034, 00 грн.

Штатна чисельність працівників інтернату складає 51 шт.од.

Згідно з тарифікаційним списком працівників Нововосвітлівський ПНІ станом на 15.01.2025 у закладі наявні 5 вакантних посад технічного персоналу.

Заклад має ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики (реєстраційне досьє від 04.07.2019 № 0407/21-М) за спеціальностями організація і управління охороною здоров'я, педіатрія, фізіотерапія, психіатрія, терапія, дерматовенерологія; за спеціальністю молодшого спеціаліста з медичною освітою: сестринська справа.

Первинна медична допомога підопічним надається амбулаторією, яка знаходиться в зоні територіальної доступності. На день відвідування усі підопічні мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та отримують медичні послуги, передбачені програмою державних гарантій медичного обслуговування населення у 2024 році, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 22.12.2023 № 1394.

Бригада екстреної (швидкої) медичної допомоги прибуває до закладу у випадку виклику у встановлений законодавством час.

Медичними працівниками не менше одного разу на рік організується огляд підопічних лікарсько-консультативною комісією за участю лікаря-психіатра з метою вирішення питань щодо доцільності їх подальшого перебування у закладі та необхідності встановлення чи припинення опіки або піклування.

Також у закладі перебувають 4 особи, які мають встановлений діагноз Форми №5/1, туберкульоз не активний та не потребує лікуванню.

У 2023 році в ПНІ померло 12 підопічних (причиною смерті здебільшого встановлено хронічну серцеву недостатність).

У 2024 році в ПНІ померло 12 підопічних (причиною смерті здебільшого встановлено хронічну серцеву недостатність).

Водопостачання у закладі забезпечується централізовано, та постійно беруться проби питної води, про що свідчать «Протоколи дослідження питної води» та договір з «Іванівським МРВЛД» ДУ «Одеським ОЛЦ МОЗ України».

У приміщенні харчоблоку відсутній неприємний запах. Робочі поверхні та посуд чисті.

Працівники, що залучені до робіт в харчоблоці, вчасно проходять медичні огляди, що підтверджено відповідними записами в особистих медичних книжках.

З метою контролю за дотриманням якості та безпечності харчових продуктів при приготуванні і реалізації готової продукції від кожної партії приготованих страв кухарем відбирається добова проба.

Сума витрат на харчування на одного мешканця на день у закладі складає 113,18 грн сума, витрат на медикаменти на одного підопічного на день складає 12,25 грн.

Територія ПНІ огорожена (фото 1, 2, 3,4), вхід і вихід з території здійснюється через пропускний пункт.

Підопічні проживають у двох-трьох поверхових корпусах. Розподіл по корпусах та кімнатах здійснюється медичним персоналом з урахуванням побажань, індивідуальних особливостей, віку, діагнозу та стану здоров'я підопічних.

На час проведення відвідування в одному із житлових корпусів проводився ремонт.

У житлових корпусах вікна не заґратовані.

На території облаштовані місця для відпочинку, криті та відкриті альтанки, лави для відпочинку підопічних на свіжому повітрі.

У закладі наявний План реагування на надзвичайні ситуації Новосвітлівського психоневрологічного інтернату, затверджений директором ПНІ у 2023 році, та Алгоритм дій при виникненні надзвичайних ситуацій по Новосвітлівському психоневрологічному інтернату, затверджений директором закладу 30.03.2023, №30.

У кімнатах закладу проживає від трьох до чотирьох підопічних. Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах інтернату задовільне.

Підопічні користуються власними речами, в тому числі мобільними телефонами. У деяких житлових кімнатах є телевізори (фото 5).

Підопічні забезпечені підгузками та сезонним одягом.

Постільна білизна, одяг підопічних та засоби гігієни персоналізовано (фото 6,7,8,9). Для здійснення санітарно-гігієнічних процедур облаштовані душові кімнати, а також проводяться банні дні.

У закладі функціонує актовий зал.

Перукарські послуги підопічним надаються штатним перукарем.

Всі підопічні ПНІ мають документи.

Підопічні залучені до працетерапії у відповідності до Методичних рекомендацій щодо організації працетерапії для громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю в закладах/установах системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 26.11.2018 № 1778.

Облік та використання особистих коштів підопічних відбувається відповідно до Порядку використання сум пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) та/або державних соціальних допомог, нарахованих відповідно до законодавства дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, недієздатним особам та особам, цивільна дієздатність яких обмежена, які є вихованцями/підопічними дитячих будинків-інтернатів, психоневрологічних інтернатів, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 17.08.2018 № 1173.

Під час відвідування відбулося конфіденційне спілкування з 10 підопічними та 5 працівниками закладу.

Скарг на жорстоке поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 13.11.2018, за результатами якого виявлено порушення прав:

1. Невідповідність організації діяльності оновленої редакції Положення про установу.
2. Порушення в організації медичної допомоги.
3. Не забезпечено повною мірою реалізації прав осіб з інвалідністю.
4. Порушення санітарно-гігієнічні норми в житлових кімнатах.
5. Порушення на харчоблоці.
6. Кімнати відпочинку використовують не за призначенням.
7. Неналежне ведення документації.

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились такі рекомендації:

Миколаївській обласній державній адміністрації:

1.1. Вжити заходів щодо виконання:

- пункту 8 Указу Президента України від 13.12.2016 № 553/2016 «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю»;
- МСЕКом наказу Міністерства охорони здоров'я України від 08.10.2007 № 623 «Про затвердження форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини-інваліда та Порядку їх складання», не допускати випадків формального заповнення ППР підопічним Новосвітлівського ПНІ;

1.2. Викорінити практику безпідставної періодичної госпіталізації підопічних Новосвітлівського ПНІ до Миколаївської обласної психіатричної лікарні № 2 (с. Сапетня).

Новосвітлівському психоневрологічному інтернату:

2.1. Забезпечити організацію діяльності установи згідно з Положенням про інтернат та здійснити ознайомлення усіх працівників інтернату з його вимогами та оновленою редакцією.

2.2. Розробити індивідуальні плани реабілітації усім підопічним з урахуванням рекомендацій, зазначених в ППР та забезпечити їх виконання.

2.3. Вжити необхідних заходів щодо забезпечення потреб підопічних, які перебувають на стаціонарному лікуванні, зокрема одягом, засобами гігієни, рушниками тощо.

2.4. Керівництву інтернату посилити контроль за дотриманням санітарних норм на харчоблоці, а також за виконанням службових обов'язків працівниками харчоблоку, у т.ч. з організації належного обліку надходження та видачі продуктів харчування.

2.5. Забезпечити:

- створення доступного та безпечного середовища для підопічних;
- лежачих підопічних необхідними технічними засобами реабілітації;
- дотримання санітарно-гігієнічних норм у відділеннях, особливо у відділенні для ліжкових хворих;
- житлові кімнати медичними ширмами;
- облаштування унітазів накладками;
- заміну на харчоблоці пошкодженого посуду на новий;
- використання за призначенням кімнат для відпочинку;

– належне ведення документації інструкторами працетерапії, ЛФК-кабінету та перукарем.

Під час здійснення відвідування Новосвітлівського психоневрологічного інтернату 15.01.2025 встановлено, що за період останнього відвідування закладу відбулися характерні покращення, а саме:

- кімнати відпочинку використовуються за призначенням;
- усунуті порушення виявлені групою НПМ на харчоблоці.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

1. У порушення Мінімальних норм забезпечення предметами, матеріалами та інвентарем громадян похилого віку, інвалідів та дітей-інвалідів в інтернатних установах та територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) системи соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 19.08.2015 № 857 (далі – Мінімальні норми), в кімнатах недостатня кількість твердого інвентарю, а саме: приліжкових тумб, стільців за кількістю місць, столів, шаф для зберігання речей.

2. У житлових кімнатах ліжкових хворих підопічних відсутні кнопки виклику персоналу, що призводить до неможливості швидкого реагування у разі, коли ліжковий хворий потребує допомоги персоналу.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України).

3. Незважаючи на наявність у закладі випадку отримання підопічною тілесних ушкоджень, медичними працівниками не складається довідка про фіксацію тілесних ушкоджень (форма первинної облікової документації № 511/о) відповідно до вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2024 № 186. Відсутність належного документування фактів тілесного ушкодження може перешкоджати ефективному розслідуванню таких випадків у подальшому. (фото 10,11)

4. В медичній документації наявні записи про проходження підопічними медичних оглядів, лікарів без дат їх проходження (фото 12).

5. В закладі наявний журнал обліку медичних відходів, проте відсутній договір на утилізацію даних відходів (фото 13).

6. Під час ознайомлення з журналом Режиму кварцування за 15.01.2025 рік, встановлено, що о 14 год 00 хв вже поставлений підпис про кварцування, яке має відбуватися з 19 год 00 хв по 19 год 30 хв (фото 14,15).

7. Наявний в закладі ізолятор використовується не за призначенням. В даній кімнаті знаходяться каструлі, миски, відра. Таким чином, ізолятор не може використовуватись за призначенням (фото 16,17,18).

Порушення права на повагу до приватного і сімейного життя (стаття 8 Європейської конвенції з прав людини).

8. В одному з приміщень, в якому встановлені душові кабінки, відсутні шторки або перегородки (фото 19).

Зазначене створює умови, за яких неможливе забезпечення приватності підопічним та наявності позитивного терапевтичного середовища, що не відповідає пункту 34 розділу III Стандартів Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводження чи покарання.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Миколаївській обласній військовій адміністрації, Миколаївській обласній раді:

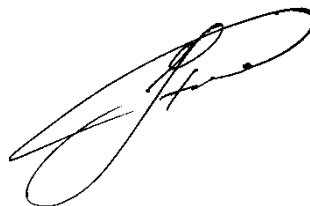
- вжити заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності;
- посилити контроль за дотриманням прав підопічних у закладі.

2. Новосвітлівському психоневрологічному інтернату забезпечити:

- облаштування житлових кімнат інтернату меблями відповідно до Мінімальних норм;
- дотримання право на приватність у душових кімнатах, зокрема здійснити їх дооблаштування;
- здійснення утилізації медичних відходів відповідно до норм чинного законодавства;
- ведення медичної документації відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та Інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування»;
- приведення приміщення ізолятора в належний стан.

Додатки: фотоматеріали на 6 арк. в 1 прим.

**Керівник регіональної групи
національного превентивного
механізму в Миколаївській
області**

Євгеній НОВАК

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 12

ФОРМА
поглибленого комплексного огляду 20 24 р.

Дата Хірург _____

ЛОР _____

Окуліст _____

Невропатолог В.П. Смет. психіатр

Психіатр С.В. Мельничук

Стоматолог _____

Дерматолог З.З. Зорова

Гінеколог І.І. Зорова

Ендокринолог _____

Терапевт І.І. Зорова

Флюорографічне обстеження _____

Трудові рекомендації _____

Хірург: І.І. Зорова
ЛОР: І.І. Зорова
Окуліст: І.І. Зорова
Невропатолог: І.І. Зорова
Психіатр: І.І. Зорова
Стоматолог: І.І. Зорова
Дерматолог: І.І. Зорова
Гінеколог: І.І. Зорова
Ендокринолог: І.І. Зорова
Терапевт: І.І. Зорова
Флюорографічне обстеження: І.І. Зорова
Трудові рекомендації: І.І. Зорова

Фото 13

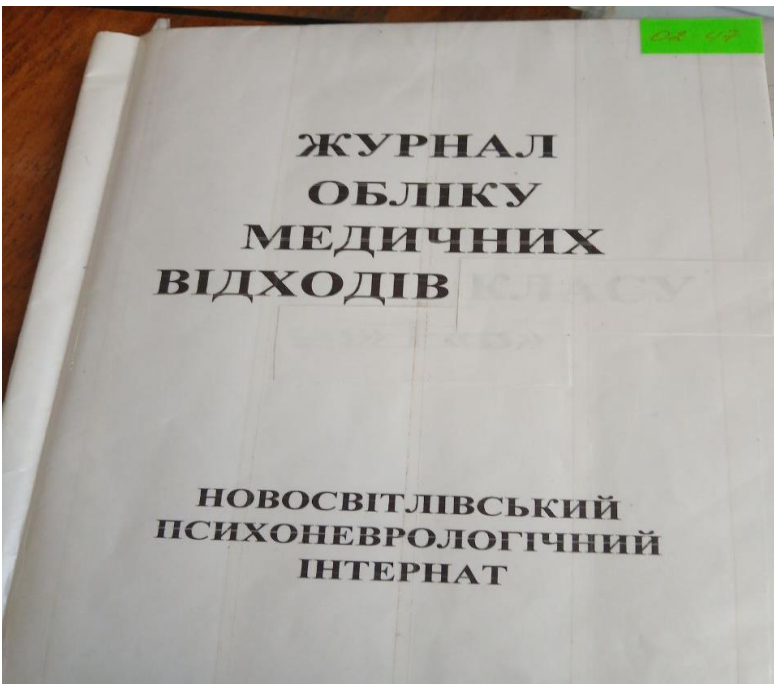

Фото 14

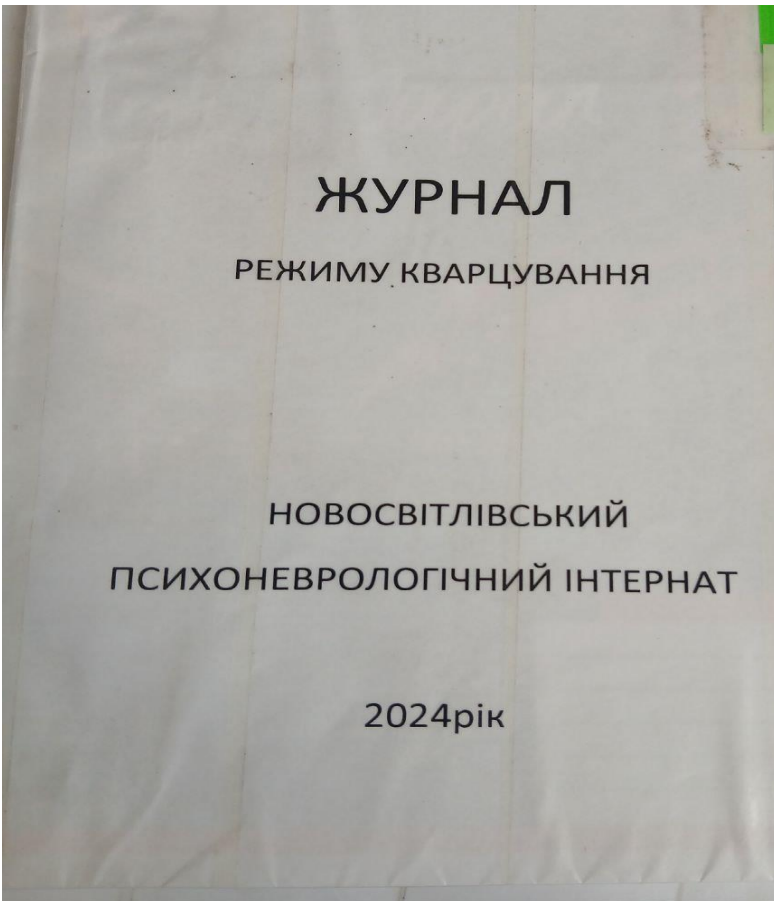

Фото 15

Ім'я	Номер	Дата	Час	Тривалість
Щербина	280	01.01.25	19:00-19:50	50'
Щербина	281	02.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	282	03.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	283	04.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	284	05.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	285	06.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	286	07.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	287	08.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	288	09.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	289	10.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	290	11.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	291	12.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	292	13.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	293	14.01.25	19:00-19:30	30'
Щербина	294	15.01.25	19:00-19:30	30'

Фото 16

Фото 17

Фото 18

Фото 19

